

Що необхідно знати українським біженцям про перебування та соціальну допомогу в Німеччині?

В цій статті ви знайдете інформацію про загальні положення про дозвіл на перебування та соціальний закон, який стосується біженців з України, які перебувають та працюють в Німеччині, та посилання на подальшу інформацію.

(оновлено 14 квітня 2022)

1. Які правила в'їзду та перебування в Німеччині?

Біженці з України звільнені від візових вимог в Німеччині згідно Перехідної постанови МВС про перебування прибулих з України ([Ukraine-Aufenthalts-Übergangsverordnung](#), UkraineAufenthÜV) з березня 2022. Це стосується осіб:

- які були резидентами України станом на 24 лютого і які прибули до Німеччини після цієї дати, незалежно від їхнього громадянства;
- які є громадянами України; біженцями, визнаними в Україні; людьми, яким був гарантований міжнародний або національний захист в Україні; тими, хто тимчасово не перебував в Україні 24 лютого, але проживав там до цього.

Ці правила дійсні з 24 лютого 2022 до 31 серпня 2022 (рішення Федеральної Ради за 8 квітня). До кінця серпня можливе перебування на території Німеччини без спеціального дозволу. Для подальшого перебування на території Німеччини необхідно податися тут на дозвіл.

Без дозволу про перебування не дозволяється вести трудову діяльність за наймом або здійснювати самозайнятність.

Інформація

BMI: [FAQ entering Germany from Ukraine and residing in Germany](#)

BMI: [Germany4Ukraine](#)

Handbook Germany: [Entry & Residence](#)

2. Які є можливості для перебування в Німеччині?

Заявка про реєстрацію в Німеччині має бути подана до 31 серпня 2022 у міграційний орган за місцем поточного проживання або реєстрації.

Заявка про реєстрацію надається відповідно до [Розділу 24](#) («перебування заради тимчасового захисту») [Закону про резидентів](#).

Щоби отримати дозвіл на перебування із певною метою (наприклад, навчання, кваліфікована праця, самозайнятність, возз'єднання з родиною), заявник має бути здатним самостійно забезпечити своє проживання в Німеччині.

Наразі не рекомендується подавати заявку про надання притулку. Ця процедура супроводжується заборобою працювати, проживанням у соціальному помешканні, тощо.

Інформація

BMI: [FAQ entering Germany from Ukraine and residing in Germany](#)

BMI: [Germany4Ukraine](#)

Handbook Germany: [Entry & Residence](#)

3. Перебування заради тимчасового захисту згідно Розділу 24

Тимчасовий захист згідно [Розділу 24](#) Закону про резидентів є реалізацією Європейської директиви про масовий наплив переміщених осіб ([Директива 2001/55/ЄС](#)). Подавати заявку про надання притулку не обов'язково.

Коли необхідно подати заявку та як довго вона буде дійсною?

Заявка має бути подана до 31 серпня 2022 у міграційний орган за місцем перебування. (BAMF: [responsible authorities](#)). Процедура безкоштовна та в деяких випадках можлива онлайн.

Дозвіл на перебування дійсний 2 роки та може бути подовжений до 3 років за наявності підстав. Перебування не враховується для подальшої заявки про дозвіл на [постійне проживання](#).

З дозволом на перебування згідно Розділу 24 дозволяється працювати

Дозвіл на перебування надає повний доступ до ринку праці. З подачею заявки починає діяти Fiktionsbescheinigung - умовне свідоцтво, що дає вам право на трудову діяльність за наймом і на самозайнятість.

Хто може отримати тимчасовий захист згідно Розділу 24?

- особи з українським громадянством, які покинули Україну від 24 лютого 2022.
- іноземні громадяни та особи без громадянства, які були визнані в Україні біженцями або мали інший міжнародний чи національний статус захисту та покинули Україну від 24 лютого 2022.
- члени родин вищезазначених груп (включаючи неодружених партнерів).
- іноземні громадяни та особи без громадянства, які мали дозвіл на постійне проживання в Україні до 24 лютого 2022 та не можуть повернутися до рідної країни задля постійного та безпечного перебування.

Місце перебування в Німеччині

Особи, які мають доступ до сталого житла і можуть підтвердити це за допомогою договору постійного оренди, підтвердження від постачальника житла або реєстрації в муніципалітеті, можуть залишитися в місці, яке вони обрали самі. Таке ж право надає пропозиція роботи або місця навчання чи учнівство.

Осіб, які не мають варіанту сталого житла, закріплюють за муніципалітетом. Вимога щодо місця проживання може бути знята, якщо особа знайде роботу, яка підлягає сплаті внесків на

соціальне страхування, професійну підготовку, навчання, або якщо особа переїжджає до членів сім'ї.

Зміна дозволу на перебування

Пізніше можливо змінити свій дозвіл на перебування (на дозвіл у зв'язку з роботою, навчанням і т.д.).

Інформація

BMI: [FAQ entering Germany from Ukraine and residing in Germany](#)

BMI: [Germany4Ukraine](#)

Handbook Germany: [Entry & Residence](#)

4. Дозвіл на перебування з особливою метою (робота, навчання і т.д.)

На відміну від тимчасового захисту (згідно Розділу 24), ви можете подати заявку на дозвіл на перебування з особливою метою (як кваліфікований працівник, самозайнятий працівник, з метою навчання, возз'єднання з родиною і т.д.) до місцевого міграційного органу протягом свого безвізового знаходження в Німеччині.

Щоб отримати такий дозвіл, ви маєте бути спроможними самостійно забезпечувати своє життя. Це означає, що ви не можете претендувати на соціальні виплати.

Мета перебування зазначається в документах. Наприклад, якщо ви маєте дозвіл згідно Розділу 21 (самозайнятість), ви можете працювати лише як самозайнята людина в певній сфері діяльності.

Заявка на зміну мети має сенс, якщо особа збирається залишитися в Німеччині довше та отримати дозвіл на постійне проживання ([Niederlassungserlaubnis](#)). Згідно Розділу 24, можливо змінити один дозвіл на перебування на інший. Органи влади зобов'язані схвалити цю зміну.

Інформація

Handbook Germany: [National visa](#)

5. Які соціальні виплати можна отримати?

Згідно Розділу 24 для осіб, що отримали дозвіл на перебування, діють постанови Закону про пільги для шукачів притулку ([Asylbewerberleistungsgesetz AsylbLG](#)). Ви можете подати заявку на державну підтримку у вигляді:

- Готівкових виплат (оплата житла, їжі і т.д.),
- Соціального страхування,
- Дитячих виплат (інші умови, якщо батьки знайшли оплачувану роботу),
- Доступу до курсів німецької мови,
- Доступу до шкільного навчання,
- Права на возз'єднання з родиною,
- Консультацій та сприяння служб зайнятості у працевлаштуванні. В тому числі [ZAV Künstlervermittlung](#), яка допомагає діячам мистецтв, які були вимушені покинути Україну.

За надання підтримки відповідає офіс соціальних виплат (Sozialamt).

Важливо: соціальні виплати надаються лише в разі відсутності доходу. Якщо особі надходять грошові перекази від родичів, або вона отримує благодійну допомогу, сума не може перевищувати 200 євро на особу.

Зміни у правилах очікуються з 1 червня. Біженці з України з дозволом на перебування згідно Розділу 24 отримуватимуть соціальні виплати згідно SGB II та SGB XII. Вони також матимуть регулярне медичне страхування. Центри зайнятості відповідатимуть за виплату прожиткового мінімуму та працевлаштування працездатних осіб.

Інформація

BMAS: [FAQ labour and social benefits in Germany](#)

6. Перебування згідно Розділу 24 + працевлаштування

Працевлаштування можливе. Для всіх працівників діють однакові умови. Робітник сплачує соціальні внески, оплачує своє медичне страхування, його дохід оподатковується.

Соціальні виплати в такому випадку не нараховуються.

7. Перебування згідно Розділу 24 + самозайнятість

Самозайнятість можлива. Такі ж правила діють і для самозайнятих осіб: незалежне медичне страхування (але соціальне страхування з [Künstlersozialkasse](#) (Artist's Health Insurance, KSK) в цілому можливе), обов'язкова реєстрація як самозайнятої особи (за формою „[Fragebogen zur steuerlichen Erfassung](#)“, ELSTER Online).

Соціальні виплати в такому випадку не нараховуються.

8. Перебування згідно Розділу 24 + стипендії, надбавки і т.д.

Покриття витрат, оплата волонтерської праці і т.д. можлива. Додаткові виплати у розмірі 250 євро на місяць не вважаються доходом і соціальні виплати з них не вираховуються.

Стипендії можливі, але соціальні виплати в такому випадку не нараховуються.

9. Консультаційні послуги

Список корисних контактів у Німеччині:

<https://adressen.asyl.net/language/en/welcome-to-informationnetwork-asylum-and-migration/>

Юридична допомога біженцям: www.refugeelawclinics.de

Мережі контактів у Берліні:

[Moabit Hilft](#)

[Berlin Hilft](#)

[Flüchtlingsrat Berlin](#)